

KĄCIK KOLEKCJONERA MEDALI (13)

Rok temu na tych łamach zacząłem w ramach Kącika Kolekcjonera Medali moje spotkania z PT Czytelnikami od prezentacji medalu, poświęconego pułkownikowi Stanisławowi DĄBKOWI i Lądowej Obronie Wybrzeża we wrześniu 39 r. I znowu mamy wrzesień i kolejną rocznicę jakże tragicznych dla Polski wydarzeń.

Jeśli w ub. miesiącu, z uwagi na wielość różnorodnych rocznic miałem dylemat, jaki medal zaprezentować, to w tym takiego problemu nie ma. Temat może być tylko jeden — wrzesień '39 i 60 rocznica wybuchu II wojny światowej.

W swojej kolekcji posiadam kilkadziesiąt medali poświęconych wrześniowi 39 r., które ukazały się w okresie powojennym z okazji kolejnych „okrągłych” rocznic.

Są i medale upamiętniające bohaterstwo i męstwo polskiego żołnierza i marynarza — obrońców polskiego Wybrzeża.

Jednym z nich jest nietypowy w kształcie medal autorstwa pana Józefa Kaweckiego, którego medale już kilkakrotnie tutaj prezentowałem.

Umieszczony na awersie medalu pod zarysem polskiego Wybrzeża 6 - wierszowy napis głosi: „CHWAŁA ŻOŁNIERZOM, BOHATERSKIM OBRON-

COM POLSKIEGO WYBRZEŻA” oddając cześć tym, którzy tego Wybrzeża, pomimo beznadziejności, bronili.

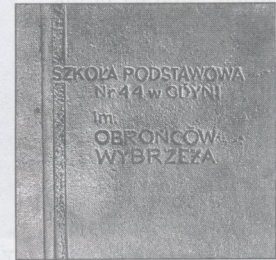
Oprócz tego napisu na awersie znajduje się wizerunek orła podobnego, jeśli się nie mylę, do orła wzór 1935, obowiązującego w Wojsku Polskim w drugiej połowie lat 30. (Korona zamknięta, skrzydła złożone z trzech warstw piór, łapy wsparte na tarczy gwoździ, która ma szlak dolny z 16(?) gwoździami, natomiast rogi tarczy z rozetkami o czterech liściach i jednym gwoździu), jak też umieszczone na stylizowanych falach w obrębie wód Zatoki Gdań-

skiej nazwy miejscowości: WESTERPLATTE, OKSYWIE oraz HEL.

W dolnej części medalu napis:

„1939 — WRZESIEŃ — 1989”, pod nim wąski pasek z liśćmi dębu.

Sygnowany na awersie w prawym dolnym rogu, charakterystycznym znakiem autora — połączonymi literami JK — Józef KAWECKI.

Rewers medalu: napis „SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 44 W GDYNI im. OBRONCÓW WYBRZEŻA”, która była jego emitentem z okazji uroczystego przyjęcia przez nią za patrona właśnie Obrońców Wybrzeża.

Medal techniką odlewu wykonano w brązie w kształcie kwadratu o wymiarach 108x108 mm.

ROMUALD LECH SIERADZKI

Foto medalu wykonano w Zakładzie p. G. Waleszkowskiego.

Dziesięć lat zmagania o czyste plaże

Jak powstał ten program?

Zaangażowani w ochronę wybrzeża działacze ekologiczni Irlandii wpadli w 1987 roku na pomysł corocznego zbierania informacji o stopniu zanie-

czyszczenia swojego wybrzeża. Żadna, chociażby nie wiadomo jak liczna, grupa naukowców nie byłaby w stanie dokonać tych czynności, nie mówiąc już o uprzątnięciu tak długiego brzegu morskiego.

Zwrócono się więc o pomoc do mieszkańców nadmorskich i odzew społeczny, z jakim spotkała się ta akcja w Irlandii, stał się przyczyną zainteresowania nią Europejskiej Komisji Środowiska Naturalnego w Brukseli, która postanowiła w 1988 roku przeprowadzić w sześciu krajach podobne obserwacje pilotażowe pod hasłem „Coastwatch Europe”.

Pierwszych obserwacji na poważną skalę dokonano więc w 1989 roku jednocześnie w pięciu krajach Europy Zachodniej. Były nimi: Dania, Norwegia, Wielka Brytania, Portugalia, no i oczywiście Irlandia. Próbné obserwacje

przeprowadzono również w Islandii, Niemczech, Belgii i we Włoszech. W ostatnim roku tej akcji uczestniczyło w Europie już około 60 tysięcy wolontariuszy, a długość objętego obserwacją brzegu wyniosła 7500 km. W wyniku kompleksowej analizy zebranych danych z tych krajów powstał pierwszy Europejski Raport.

Na polskim brzegu

W rok później do państw uczestniczących w programie dołączyły również Szwecja, Hiszpania i Łotwa, a w roku 1991 także Estonia, Litwa i Grecja, a także sondażowo Polska. Przeprowadzono wówczas badania próbne na odcinku 52 - kilometrowym w ówczesnym województwie gdańskim. Koordynatorem tej akcji na Polskę zo-

